# Dotteren van vernauwde been- of bekkenslagader

Een vernauwing van de been- of bekkenslagader komt door vetafzetting en verkalking in die slagader, atherosclerose. Dit ontwikkelt zich meestal heel geleidelijk en veroorzaakt pijnklachten bij het lopen. Bij een dotterbehandeling wordt een vernauwde slagader in het been en/of het bekken met een ballonnetje opgerekt.

Het oprekken gebeurt met een katheter met een ballonnetje die via de lies wordt ingebracht. Op de plaats van de vernauwing blaast de arts het ballonnetje op. Hierdoor wordt het bloedvat wijder, zodat het bloed beter kan doorstromen.

Als het oprekken alleen onvoldoende resultaat geeft, kan de arts tijdens de behandeling besluiten een stent (soort buisje van gevlochten metaal) in de slagader te plaatsen. Deze verstevigt het bloedvat en zorgt ervoor dat de slagader niet meer kan terugveren.

## Meer over vernauwing in de slagader

### Oorzaken vernauwing in de slagader

Een vernauwing in de slagader is het gevolg van aderverkalking (atherosclerose). Bekende risicofactoren voor aderverkalking zijn roken, hypertensie (hoge bloeddruk), diabetes mellitus (suikerziekte), een te hoog cholesterolgehalte van het bloed en familiaire belasting. Soms is de vernauwing zo verkalkt dat het niet zal lukken om deze plat te drukken. Er wordt dan een stent geplaatst, een buisje van gevlochten metaal.

## Voorbereiding

### Dagbehandeling of opname

Deze behandeling vindt plaats in dagbehandeling of u wordt een nacht opgenomen in het ziekenhuis. Hieronder vindt u meer informatie over hoe u zich kunt voorbereiden op een dagbehandeling of opname.

### Voorbereiding op uw dagbehandeling (met operatie)

Een goede voorbereiding is voor u en voor ons belangrijk. Op onze webpagina Dagbehandeling in het St. Antonius Ziekenhuis (https://www.antoniusziekenhuis.nl/verkorte-dagbehandeling-fasttrack) leest u hoe zich op uw dagbehandeling voorbereidt en krijgt u informatie over de gang van zaken in ons ziekenhuis.

### Voorbereiding op uw opname

Een goede voorbereiding is voor u en voor ons belangrijk. Op onze webpagina Opname in het ziekenhuis (bij operatie) (https://www.antoniusziekenhuis.nl/opname-het-ziekenhuis-bij-een-operatie) leest u hoe u zich op uw opname voorbereidt en krijgt u informatie over de gang van zaken in ons ziekenhuis.

## Zwangerschap

Bent u (mogelijk) zwanger? Laat dit dan zo snel mogelijk aan ons weten.

## Vervoer regelen

Na deze behandeling kunt u niet zelf naar huis rijden. Bijvoorbeeld omdat u narcose, een ruggenprik of sedatie heeft gehad, medicijnen heeft gekregen, of omdat u daar lichamelijk nog niet toe in staat bent. Het is daarom handig dat u vooraf regelt dat iemand u naar huis brengt na de behandeling.

## Bloedverdunners

Het is belangrijk dat u 2 tot 3 dagen voor de ingreep stopt met het gebruik van de bloedverdunnende medicijnen Sintrom® of Marcoumar®. Als u Plavix® en Ascal® gebruikt, mag u hiermee doorgaan.

## Overgevoeligheid/allergie

Geef het altijd aan ons door als u overgevoelig of allergisch bent voor jodium, contrastvloeistof, bepaalde medicijnen, pleisters, rubber, latex of andere stoffen.

## Make-up

Zorg ervoor dat u geen make-up draagt (ook geen nagellak).

## Kleding

- Draag gemakkelijk zittende kleding, die u gemakkelijk aan- en uit kunt trekken.
- Neem een schone set kleding mee voor het geval u een nachtje moet blijven en een paar warme sokken.
- Neem stevige schoenen of pantoffels mee (om te voorkomen dat u valt).

## Eten en drinken (nuchter zijn)

Het is noodzakelijk dat u voor de operatie een bepaalde periode niet eet of drinkt ('nuchter' blijft). Dit geldt als u narcose, een ruggenprik of een zenuwblokkade krijgt. Als u niet nuchter bent tijdens de ingreep, is de kans groter dat er tijdens de ingreep eten en drinken uit uw maag in uw longen terechtkomt. Dit kan leiden tot een ernstige longontsteking. Het is dus belangrijk dat u zich aan onderstaande voorschriften houdt. Als u niet nuchter bent, zullen wij er voor uw veiligheid voor kiezen om de operatie niet door te laten gaan.

Houd u aan de onderstaande voorschriften:

- **Tot 6 uren voordat u in het ziekenhuis moet zijn, mag u 1 of 2 beschuitjes met jam eten.**

Dit betekent dat als u zich bijvoorbeeld om 08.00 uur 's morgens in het ziekenhuis moet melden, u vanaf 02.00 uur 's nachts niets meer mag eten. Moet u zich bijvoorbeeld om 14.00 uur 's middags melden, dan mag u vanaf 08.00 uur 's morgens niets meer eten.

- **Tot 2 uren voordat u in het ziekenhuis moet zijn, mag u heldere vloeistoffen drinken. Dit zijn: water, appelsap en thee ZONDER melk. Koffie zonder melk is ook toegestaan.**

Dit betekent dat als u zich bijvoorbeeld om 08.00 uur 's morgens in het ziekenhuis moet melden, u vanaf 06.00 uur 's morgens niets meer mag drinken. De afgesproken medicatie mag u wel met een slokje water innemen op de dag van de operatie.

Als u al bent opgenomen in het ziekenhuis en de volgende dag wordt geopereerd, dan zullen de zorgverleners op de afdeling u laten weten vanaf hoe laat u niet meer mag eten en drinken.

### Goed voorbereid met Mijn Antonius

In ons ziekenhuis werken we met het patiëntportaal Mijn Antonius. Log voor uw afspraak in op Mijn Antonius met DigiD om de informatie te bekijken die voor u klaarstaat, zoals uw afspraakgegevens, vragenlijsten of andere belangrijke informatie. Zo bent u goed voorbereid op uw afspraak.

### Afzeggen

Bent u verhinderd voor de operatie? Laat het ons dan zo snel mogelijk weten. Neem hiervoor telefonisch contact op met de Voorbereiding Opname (https://www.antoniusziekenhuis.nl/patienten-en-bezoekers/uw-dagbehandeling/uw-dagbehandeling-met-operatie/voorbereiding-opname).

## Behandeling

De behandeling wordt uitgevoerd door een interventieradioloog of vaatchirurg. Dit zijn medisch specialisten die gespecialiseerd zijn in behandelingen, waarbij onder andere röntgenapparatuur wordt gebruikt. De ingreep vindt plaats op de onderzoekskamer van de afdeling Radiologie of op de operatiekamer.

### Ingreep

- U ligt op een onderzoekstafel.
- Wij ontharen uw liezen en maken deze met een desinfecterend middel schoon.
- Daarna dekken we u toe met steriele groene lakens om een infectie te voorkomen. De arts en röntgenlaborant hebben om die reden ook steriele jassen en handschoenen aan.
- Als de verdoving is ingewerkt prikt de arts de liesslagader aan en schuift een dun slangetje (een katheter) over een geleidedraad, in de liesslagader. Dit kan een wat drukkend gevoel geven.
- Als de katheter op de goede plek ligt, spuit de arts de contrastvloeistof in waardoor de bloedvaten zichtbaar worden op de röntgenfoto. De contrastvloeistof veroorzaakt een warm gevoel in uw been en/of bekken, afhankelijk van de plek waar de katheter is ingebracht. Ook kunt u het gevoel krijgen te plassen. Dit gevoel trekt vrij snel weer weg.
- Het is belangrijk dat u stil blijft liggen voor het maken van de röntgenfoto's.
- De arts schuift een ballonnetje via de geleidedraad, die al in uw bloedvat zit, op tot aan de vernauwing.
- Als het ballonnetje precies op de goede plaats ligt, pompt de arts het ballonnetje tot een hoge druk op waardoor de vernauwing in het bloedvat wordt opgerekt. De ballon blijft enige seconden tot minuten opgepompt. Dit kan een wat pijnlijk krampachtig gevoel geven.
- De arts controleert daarna met injecties met contrastvloeistof of het bloedvat wijd genoeg is. Als dit zo is, haalt hij de katheter weer uit uw lies.
- U krijgt drukverband of een sluitingsapparaat om het gaatje in uw lies te dichten. Een sluitingsapparaat is een soort plugje dat na 3 maanden vanzelf oplost.

- Hierna komt u weer in uw bed te liggen.

## Eventueel een stent

Als dotteren onvoldoende helpt, besluit de arts tijdens de behandeling een stent in de slagader te plaatsen. Dit is een kokertje van gevlochten metaal. Het verstevigt de slagader en zorgt ervoor dat deze niet meer kan terugveren. Als de stent voldoende geopend is en goed tegen de vaatwand aanligt, verwijdert de arts de ballon. Soms rekt hij het vat na met behulp van een grotere ballon. De stent blijft uw hele leven zitten.

## Duur ingreep

De duur van de ingreep varieert. Soms is deze eenvoudig en duurt de ingreep niet langer dan 30 minuten. Andere keren heeft de arts er enkele uren voor nodig.

## Terug naar de verpleegafdeling

Na afloop van de operatie brengen wij u terug naar de verpleegafdeling. Het is belangrijk dat u minimaal 4 uur (bij een sluitingsapparaat) tot 12 uur (bij een drukverband) in bed blijft om te voorkomen dat de slagader in uw lies gaat lekken. U krijgt instructies van de verpleegkundige over de gewenste bedrust.

### Eten en drinken

U mag na de ingreep gelijk weer eten en drinken. Het is belangrijk, dat u na het onderzoek veel drinkt, zodat u de contrastvloeistof snel kwijtraakt.

### Medicijnen

Vanaf de dag van de dotterbehandeling krijgt u medicijnen voorgeschreven.
Meestal is dit acetylsalicylzuur (Aspirine®, Ascal®). Deze medicijnen remmen de natuurlijke neiging van het atherosclerose proces.

## Weer naar huis

Na 1 of 2 dagen kunt u weer naar huis.

Als er geen complicaties zijn en uw bedrust is voorbij, is het mogelijk dat u nog dezelfde dag ontslagen wordt uit het ziekenhuis. Dit kan alleen als er deze avond en nacht iemand bij u aanwezig kan zijn.

In dat geval krijgt u een instructie mee hoe u thuis zelf uw drukverband kunt verwijderen.

**Na het ontslaggesprek met een verpleegkundige, krijgt u het volgende mee naar huis:**

- Een brief voor uw huisarts.
- Een afspraak voor controle op de polikliniek.
- Eventueel een recept voor nieuwe medicijnen.
- De vaatchirurg beslist hoelang het gebruik van een bloedverdunner noodzakelijk is.

# Nazorg

## Eerste 3 dagen thuis

### Doe rustig aan

- Om te voorkomen dat het wondje in uw lies gaat bloeden, is het belangrijk om het na de ingreep een paar dagen rustig aan te doen.
- Loop op de eerste dag na uw ontslag uit het ziekenhuis niet te veel. Kleine stukjes in en om uw huis zijn prima, maar liever geen langere afstanden.
- Probeer de eerste dag ook zo min mogelijk trap te lopen. Als u dit doet, zet dan eerst het 'goede' been neer en trek daarna het aangeprikte been ernaast.
- De eerste 3 dagen kunt u beter niet zelf autorijden of fietsen.

### Douchen en/of in bad

Als u weer thuis bent, kunt u gewoon weer douchen of een bad nemen.

### Eten en drinken

De contrastvloeistof die tijdens de ingreep is gebruikt, verdwijnt vanzelf uit uw lichaam via uw urine. Het is daarom belangrijk dat u ook thuis nog even de eerste dagen goed blijft drinken.

## Na 3 dagen thuis

Na 3 dagen kunt u weer:

- uw dagelijkse activiteiten oppakken;
- seksueel contact hebben.

## Na een week thuis

Na een week kunt u weer:

- sporten;
- zware lichamelijke inspanning verrichten.

## Leefstijl

Zorgt u ervoor dat de aderverkalking (atherosclerose) zo min mogelijk toeneemt. Dit doet u door zo gezond mogelijk te leven: niet roken, voldoende lichaamsbeweging en een gezond eetpatroon. Als u suikerziekte, hoge bloeddruk of een te hoog cholesterolgehalte hebt, is behandeling hiervan noodzakelijk.

## Klachten en of complicaties

Geen enkele dotterbehandeling is zonder risico's. Zo kunnen ook tijdens of na een dotterbehandeling de volgende complicaties optreden:

### Allergische reactie

Zo kan er een allergische reactie op het contrastmiddel ontstaan, wanneer u overgevoelig blijkt te zijn voor jodium. Als u bekend bent met deze overgevoeligheid, moet u dit van te voren melden. We kunnen er dan rekening mee houden en tijdig voor het onderzoek bepaalde medicijnen toedienen.

**Scheur in het bloedvat**

Tijdens het dotteren kan er een scheur in het bloedvat (dissectie) optreden. Dit is een scheur in het bloedvat, waardoor het bloed niet goed meer verder kan stromen.  Hiervoor is het soms noodzakelijk u te opereren.

**Bloeding**

Ondanks het drukverband kan het gebeuren dat het gaatje in het bloedvat weer opengaat en er een bloeding in de lies optreedt. Hiervoor is behandeling noodzakelijk. Dit kan door langdurig afdrukken onder echocontrole of door inspuiten van een bloedstollend middel. Heel zelden is een operatie nodig, waarbij het gaatje dichtgehecht wordt.

**Bloedpropje**

Er kan een bloedpropje in een bloedvat in het been komen. Het is dan soms noodzakelijk u snel te opereren en het bloedpropje te verwijderen.

**Blauwe plek**

Na het onderzoek kan een blauwe plek ontstaan in de lies. Dit is vervelend, maar de plek trekt na verloop van tijd vanzelf weg.

**Opnieuw een vernauwing**

In een aantal gevallen komt na een dotterprocedure de vernauwing na kortere of langere tijd weer terug. De ingreep kan dan herhaald worden.

## Wanneer waarschuwt u een arts?

Uw lies kan wat dik en blauw zijn, hierover hoeft u zich niet ongerust te maken. Het is ook mogelijk dat er een paar druppels bloed lekken uit de plek in uw lies waar u bent geprikt. Dit is niet erg en gaat vanzelf over.

**Neem onmiddellijk contact op met uw huisarts of bel 112 als:**

- Er bloed uit uw wond pompt of golft. U heeft dan een slagaderlijke bloeding. Raak niet in paniek, maar druk met uw vingers de slagader in uw lies dicht of laat dit doen door een huisgenoot.
- Uw lies blijft opzwellen. De lies is dan pijnlijk en dik, zo groot als een pingpongbal.

## Contact opnemen

Heeft u na ontslag dringende vragen? Neem dan gerust contact met ons op.

**Tot 24 uur na ontslag**

- Tijdens kantooruren met de poli Vaatchirurgie, T 088 320 26 00 (tel:0883202600).
- Buiten kantooruren met de Spoedeisende Hulp, T 088 320 33 00 (tel:0883203300).

**Na 24 uur na ontslag**

- Tijdens kantooruren met de poli Vaatchirurgie, T 088 320 26 00 (tel:0883202600).
- Buiten kantooruren met de huisartsenpost in uw regio.

## Expertise en ervaring

De vaatchirurgen van het St. Antonius voeren alle vaatchirurgische behandelingen uit en behandelen vanuit de hele regio mensen met complexe aandoeningen aan de bloedvaten. Daarnaast behandelen de vaatchirurgen vanuit het hele land mensen die in het kader van een second opinion zijn doorverwezen. Om de kwaliteit van de zorg voortdurend te verbeteren, wordt binnen de vaatchirurgie veel onderzoek (http://www.antoniusziekenhuis.nl/research/wetenschappelijk-onderzoek-vaatchirurgie)gedaan.

Ook maken de  vaatchirurgen gebruik van de nieuwste, innovatieve technieken. Zo vinden de vaatchirurgische behandelingen plaats in een moderne hybride-operatiekamer. Hier worden vaatoperaties minimaal-invasief en met de modernste apparatuur uitgevoerd. Ook beschikken we op de afdeling Radiologie over een goed uitgeruste interventiekamer voor de dotterbehandelingen.

## Veilige zorg in het ziekenhuis

In het St. Antonius Ziekenhuis staat veiligheid voorop. Onze medewerkers doen er alles aan om uw bezoek aan het ziekenhuis zo goed mogelijk te laten verlopen. Help ons a.u.b. om goed voor u te zorgen door ons te vertellen:

- Welke medicijnen u gebruikt.
- Of u allergieën heeft.
- Of u (mogelijk) zwanger bent.
- Als u iets niet begrijpt.
- Wat u belangrijk vindt.
- Als u iets ziet wat niet schoon is.

Bereid uw gesprek met uw zorgverlener goed voor. Voor tips: Begin een goed gesprek (https://begineengoedgesprek.nl/)

Op de website van de Nederlandse Patiëntenfederatie (https://www.patientenfederatie.nl) leest u meer over hoe u zelf kunt bijdragen aan veilige zorg.

## Meer informatie

Op onderstaande websites vindt u veel informatie over vaataandoeningen:

- Nederlandse Hartstichting  (https://www.hartstichting.nl/)
- Harteraad (https://harteraad.nl/)

## Gerelateerde informatie

## Behandelingen & onderzoeken

- Algemene informatie rond een operatie (https://www.antoniusziekenhuis.nl/algemene-informatie-rond-een-operatie)
- Toestemming voor een (chirurgische) behandeling (https://www.antoniusziekenhuis.nl/toestemming-voor-een-chirurgische-behandeling)
- Duplexonderzoek bloedvaten buik, armen of benen (https://www.antoniusziekenhuis.nl/behandelingen-onderzoeken/duplexonderzoek-bloedvaten-buik-armen-benen)
- Looptest (https://www.antoniusziekenhuis.nl/behandelingen-onderzoeken/looptest)

## Specialismen

- Vaatchirurgie (https://www.antoniusziekenhuis.nl/vaatchirurgie)
- Radiologie (https://www.antoniusziekenhuis.nl/radiologie)
- Wondgeneeskunde (https://www.antoniusziekenhuis.nl/wondgeneeskunde)

**Contact Vaatchirurgie** **T 088 320 26 00**